

NL MINI-INTERVIEW

EYMEKE VERHOEVEN nd.nl/wetenschap BEELD SANDER NIEUWENHUYTS

FILOSOFEREN OVER FUNDAMENTALISME

Filosoof en theoloog Rik Peels (Vrije Universiteit Amsterdam) wil fundamentalisme beter leren begrijpen. Van de European Research Council krijgt hij daarvoor 1,5 miljoen euro subsidie.

► AMSTERDAM

■ **Sceptici zeggen: over fundamentalisme moet je niet filosoferen, je moet het aanpakken.** 'En liever nog dan aanpakken wil je het voorkomen. Maar om dat te kunnen zul je eerst moeten begrijpen waarom mensen fundamentalist worden. Het is een achterhaald idee dat filosofen in hun ivoren toren aan het peinen zijn over abstracte kwesties; ze houden zich volop bezig met maatschappelijke zaken. Britse collega's van me kregen recent bijvoorbeeld geld van de NASA om na te denken over (mag weg) de missie naar Mars te onderzoeken.'

■ **Is fundamentalisme altijd problematisch?**

'Het kan positieve kanten hebben. Er zijn heel fundamentalistische moslims en christenen die zich geweldig inzetten bij de voedselbank – deels op basis van die fundamentalistische gedachten. Tegelijkertijd zijn die gedachten

Rik Peels

natuurlijk geen voorwaarde voor zulke inzet. Ik ben ervan overtuigd dat fundamentalisme altijd schadelijke gevolgen heeft, al is het voor je mens- of wereldbeeld. Je loopt belangrijke informatie mis; bijvoorbeeld als je de Bijbel zo letterlijk interpreteert dat je daarmee botsende vormen van wetenschap links laat liggen.'

■ **1,5 miljoen euro is veel geld. Voldoende om fundamentalisme beter te leren bestrijden?**

'We gaan het onder meer uitgeven aan een onderzoeksteam, conferenties, lezingen en workshops, het vertalen van een boek ... Transparantie daarover vind ik erg belangrijk. Ik denk dat het realistisch is hiermee onze doelstellingen te halen, maar het blijft academisch onderzoek: dat is altijd een grillig proces, een ontdekkingsreis. Als je nu al zou weten waar het onderzoek eindigt, hoef je er ook niet aan te beginnen.'

■ **Terrorismedeskundigen gaan meewerken. Mensen als Beatrice de Graaf en Dick Schoof?**

'Dat is de goede denkrichting, ja, al zijn de precieze namen nu nog onbekend. Maar fundamentalisme is breder dan terrorisme. Daarom schuiven onder meer ook theologen, sociale wetenschappers, psychologen, psychiaters en juristen aan. Dat is gaaf aan dit onderwerp: je hebt zo acht verschillende vakgebieden samen.'

■ **Wat hoopt u te bereiken?**

'Een beetje idealistisch ben ik wel. Ik hoop dat het onderzoek impact gaat hebben, ook buiten de universiteit. We beginnen in februari en willen de resultaten zo veel mogelijk met iedereen delen: er komt een website met gratis artikelen, video's en interviews.' <

+

HENDRO MUNSTERMAN nd.nl/geloof BEELD ND

In een rolstoel op bedevaart is soms nogal een uitdaging

... Laura Feenstra (35) pelgrimeert in haar rolstoel naar Santiago de Compostella.

... Opgegroeid in de hervormde kerk bezocht ze later een baptisten-gemeente. Sinds acht jaar is ze op weg rooms-katholiek te worden.

► MAILLY-LA-VILLE

'Ik doe er nog zo'n tien jaar over voordat ik in Compostella ben', zegt Laura Feenstra uit Alphen aan de Rijn. In 2016 vertrok ze vanuit Haarlem – 'een middeleeuws vertrekpunt naar Compostella' – helemaal alleen in haar rolstoel naar het zuiden. Sindsdien rolt ze jaarlijks één of twee weken verder, waarbij ze dagelijks tussen de 25 en 35 kilometer aflegt. De Jakobsweg werpt voor iemand in een rolstoel wel extra problemen op, bijvoorbeeld vanwege ongeasfalteerde paden. 'De Franse Ardennen waren nogal een uitdaging. De steilste helling was 21 procent. Als ik dat vooruit doe, kiep ik achterover. Dus klim ik achteruit.' Voorbijrazende auto's vormen een minder groot probleem. 'Fransen houden goed afstand als ze me inhalen. Als auto's me heel dichtbij passeren, zijn het bijna altijd Nederlanders.'

Feenstra lijdt aan het syndroom van Ehlers-Danlos, een bindweefselafwijking. Gewrichten 'gaan gedeeltelijk of soms helemaal uit de kom'. Haar rolstoel heeft daarom elektrische ondersteuning, vergelijkbaar met een elektrische fiets. Maar ze moet nog steeds 'ongeveer vijftig slagen doen om honderd meter te rijden'. Ze overnacht op verschillende plekken. Pelgrimsherbergen zijn haar favoriete overnachtingsplek, speciaal voor pelgrims naar Compostella gecreëerde slaapplekken. Zo logeerde ze in 2017 in de kathedraal van Roermond. Af en toe slaapt ze in een klooster, en vaak op goedkope campings in een meegenomen tentje. De eenzaamheid en de stilte tijdens het rollen maken deel uit van Feenstra's pelgrimer-ideaal. 'Onderweg breng ik tijd met God door. Ik zing veel, vooral Taizé-liederen, die zijn vaak lekker voor het ritme, zeker als je de heuvels door moet. Bezinning, rust en gebed lopen allemaal door elkaar heen als ik rol. En ik ervaar

God ook bijzonder in de schepping. Juist doordat ik zo langzaam door de natuur rol, zie ik alle kleine dingen zoals insecten of roofvogels en zwaluwen, een hert of bijzondere rotsen en rivieren.' Naast de rust is er de soberheid. 'Ik probeer zo voordelig en simpel te reizen.'

Feenstra is volledig afgekeurd. Ze moet rondkomen van een uitkering onder het minimum, samen met haar 15-jarige zoon die aan dezelfde genetische ziekte lijdt. 'Als je twee weken eigenlijk met niets leeft, ben je extra blij met wat we eigenlijk thuis aan luxe hebben. Als je heel luxe op vakantie gaat, is het thuis een tegenvaller als je dan ineens geen jacuzzi of vijfsterrenhotel meer hebt. Als ik thuiskom, denk ik: wat fijn, een schoon toilet in plaats van een gat in de grond!'

vooroordelen

Tijdens een bezoek aan de oecumenische gemeenschap van Taizé in Frankrijk, waar jaarlijks duizenden jongeren uit alle christelijke kerken komen, kwam Feenstra acht jaar geleden in contact met rooms-katholieken. 'Ik zat daar in een gespreksgroep met allemaal katholieken die niet aan mijn vooroordelen beantwoordden, bijvoorbeeld dat ze geen Bijbel

zouden lezen. Maar dat deden deze katholieken dus wel. Toen ben ik maar eens gaan kijken in de parochie in de buurt, en ik ben eigenlijk nooit meer weggegaan.'

'Toen ik voor het eerst een katholieke kerk binnenstapte, snapte ik er helemaal niets van. Ik wilde dat eerst eens uitzoeken, heb toen *Katholicisme voor Dummies* gelezen om te weten waar ik eigenlijk naar kijk.' Bij de baptisten waardeert ze echter nog steeds 'het enthousiaste meezingen'. Dat is iets wat ze 'in de katholieke kerk enorm mist'. Maar in de katholieke kerk vindt ze juist weer de rust en de kracht van de symboliek. Haar zoon is vorig jaar rooms-katholiek gedoopt en Feenstra begint binnenkort met haar voorbereiding op het vormsel, een soort belijdenis die in de katholieke kerk de doop bekrachtigt. 'Ik hang nu al zoveel jaren tussen de verschillende kerken in.' Ondertussen is Feenstra in gedachten al bezig met de route van volgend jaar. Dan gaat ze van Vézelay naar Taizé, hoewel dat niet op een officiële Compostellaroute ligt. Maar een stuk omrijden heeft ze er wel voor over om de plek die zo belangrijk was voor haar spirituele pelgrimstocht, in haar *camino* op te nemen. <

►► rolstoelpelgrim.nl

Laura Feenstra: 'Onderweg breng ik tijd met God door.'

+

REDACTIE ND nd.nl/geloof

Kerstfeest in de Stad in Maassluis

► HILVERSUM

De muzikale kerstvertelling *Kerstfeest in de Stad* vindt dit jaar plaats in Maassluis. Het evenement wordt opgenomen op zondag 8 december en door de EO uitgezonden op eerste kerstdag.

Dat maakte de EO maandag bekend. Tot en met 2017 werd het evenement onder de naam *Kerstfeest op de Dam* gehouden in Amsterdam. Sinds vorig jaar vindt het elk jaar in een andere stad plaats. De editie van 2018 werd uitgezonden vanuit Rotterdam. Tijdens het evenement zingen artiesten bekende kerstliederen en cliënten van het Leger des Heils vertellen per-

soonlijke verhalen. EO-presentator Bert van Leeuwen praat het programma aan elkaar en Anne-Mar Zwart – eveneens EO – doet verslag van de lichtjostocht die tijdens de uitzending door de stad trekt. Deelnemers komen aan het woord en vertellen wat Kerst voor hen betekent.

audities

Kerstfeest in de Stad wordt in opdracht van de EO gemaakt door Mediawater, het productiebedrijf dat ook verantwoordelijk is voor *The Passion*, waarin het lijdensverhaal van Jezus Christus wordt verteld aan de hand van eigen-tijdse muziek.

Voor het koor dat optreedt tijdens de kerstuitzending in Maassluis houdt de EO een auditiesdag. Zangers moeten uit Maassluis of omgeving komen en tussen de 16 en 35 jaar oud zijn. Om in aanmerking te komen voor een plekje in het koor moeten ze een filmpje insturen waarop ze zich voorstellen en een stukje zingen van een liedje van de vorige editie.

Burgemeester Edo Haan van Maassluis laat weten 'ontzettend trots' te zijn dat het kerstfeest dit jaar in zijn stad wordt gehouden. Volgens hem is Maassluis een goede plek voor de opnames vanwege het 'bijna Anton Pieck-achtige decor'. <

advertentie

75
1944 © 2019

Jubileumdag

Het Nederlands Dagblad bestaat 75 jaar!
Daarom vieren we feest. Vanaf 10.30 uur tot 15.00 uur is er een doorlopend programma op het podium, er zijn workshops en op de werkvloer kun je ons ontmoeten.

En we houden een **ND Pubquiz**, o.l.v. redacteur **Maurice Hoogendoorn**. Wil je meedoen, meld je aan op de site. nd.nl/pubquiz

zaterdag 28 september 2019
in Amersfoort
nd.nl/75jaar